Svjetski dan pčela

Održava se svake godine
20. svibnja

slavko suzić

Jer pčele su važne.

Svjetski dan pčela

- *Usvajajući rezoluciju koju je predložila Slovenija, a podržale sve članice EU i mnoge druge zemlje svijeta.*
- *Ujedinjeni narodi proglasili su 20. svibnja Svjetskim danom pčela s ciljem da se podigne svijest o njihovom značaju i upozori na smanjenje broja pčela u svijetu.*
- *Odluku o obilježavanju Svjetskog dana pčela Generalna skupština UN donijela je krajem 2017.*

Svjetski dan pčela , prilika je da proslavimo sve
oprašivače – životinje o kojima ovisi opstanak naših
ekosustava i sigurnost hrane .

Anton Janša 1734-1773

250 g. od smrti

Anton Janša

(Rođen je oko 20. svibnja 1734. - 13. rujna 1773.) bio je kranjski pčelar i slikar . Janša je poznat kao pionir modernog pčelarstva i veliki stručnjak na tom području.

Obrazovao se kao slikar, ali je bio zaposlen kao nastavnik pčelarstva na habsburškom dvoru u Beču.

Zahvaljujući Janši zna se da je domovina kranjske pčele Slovenija, to jest jugoistočne Alpe, zatim cijelo područje bivša Jugoslavije . Šire područje obuhvaća cijeli Balkan i Podunavlje, Kranjsku pčelu, još nazivamo , carnica, kranjska sivka ili kranjica.

Na tom području opisivani su neki posebni oblici te pčele medarice, hrvatska pčela, banatska pčela ,makedonska pčela, i karpatska pčela.

Prema znanstvenim ispitivanjima sve su to razni oblici kranjske pčele

Ime je dobila po Kranjskoj pokrajni u Sloveniji gdje je prvo proučavana.

Anton Janša

Anton Janša rođen je od slovenskih roditelja u Breznici , Kranjska (danas u Sloveniji). Njegov točan datum rođenja nije poznat, no kršten je 20. svibnja 1734. [1]

U mladosti je Janša, zajedno sa svoja dva brata, pokazivao veliko zanimanje za slikanje (imali su atelje u svojoj staji) i svi tri brata, iako su bili nepismeni, otišli su u Beč i tamo upisali slikarsku akademiju.

Njegov brat Lovro zapravo završio studij na akademiji i tamo postao profesor, no Anton je, unatoč talentu za slikanje, ubrzo otkrio da je njegov pravi interes pčelarstvo.

Njegovo zanimanje javilo se rano, budući da je njegov otac kod kuće imao više od stotinu košnica, a susjedni farmeri bi se okupljali u selu i razgovarali o poljoprivredi i pčelarstvu.

Godine 1769. počeo je stalno raditi kao pčelar, a godinu dana kasnije postao je prvim kraljevskim učiteljem pčelarstva za sve austrijske zemlje.

Držao je pčele u carskim vrtovima (Augarten) i putovao po Austriji iznoseći svoja zapažanja o preseljenju košnica na razne pašnjake.

Umro je u Beču 13. rujna 1773 .

Anton Janša

Proslavio se svojim predavanjima na kojima je demonstrirao svoje znanje o pčelama.

Napisao je i dvije knjige na njemačkom: Abhandlung vom Schwärmen der Bienen (Rasprava o pčelarstvu, 1771.) i Vollständige Lehre von der Bienenzucht (Puni vodič za pčelarstvo).

Potonji je objavljen 1775. godine, nakon njegove smrti.

U svom djelu iz 1775. zabilježio je:

"Pčele su vrsta muhe, vrijedne, stvorene od Boga da čovjeku daju sav potreban med i vosak.

Carica Marija Terezija izdala je dekret nakon Janšine smrti kojom obvezuje sve nastavnike pčelarstva na korištenje njegovih knjiga.

Ukinula je poreze i davanja za pčelarstvo i naredila da Kraljevsko vijeće za Hrvatsku , Dalmaciju i Slavoniju imenuje učitelja pčelarstva

1770. godine na tu je dužnost izabran Anton Gruber iz Varaždina

Anton Janša

U pčelarstvu je poznat po mijenjanju veličine i oblika košnica u oblik u kojem se mogu slagati zajedno poput blokova.

Kao slikar slikama je ukrašavao i pročelja košnica.

Janša je odbacio vjerovanje da su muške pčele vodonoše i pretpostavio da je matica oplođena u zraku.

Zalagao se za preseljenje košnica na pašnjake.

Janšine košnice sačuvali su slovenski pčelari, a 1884. godine postavili ploču na njegovu rodnu kuću.

Po njemu nosi ime i Muzej pčelarstva u Radovljici .

Janšine košnice u Breznici

Slika sa košnice, Janša Košnica

ANTON JANŠA

Hvala na pažnji i čestitam

vam

svjetski dan pčela

